

Nov pristop k miru

Predsednik Generalne skupščine Združenih narodov Miroslav Lajčák

Ko so bili Združeni narodi ustanovljeni, so njegovi ustanovitelji imeli zamisel o drugačnem svetu.

Svet, v katerem bodo spori rešeni v sejnih sobah in ne bojiščih. Svet, v katerem vojne ne bodo niti izbruhnile in kjer se ne bo dovolilo najprej prelivanje krvi, šele potem pa protiukrepi.

Žal se nasilni konflikti stopnjujejo v mnogih delih sveta. Postajajo vedno bolj pogosti, kompleksni in smrtonosni. Civilisti niso več žrtve le v navzkrižnem ognju, ampak so žrtve neposrednih napadov. Prav tako nepojmljive množice ljudi zapuščajo svoje domove zaradi strahu in obupa.

Prav zato Združeni narodi potrebujejo nov pristop k miru.

Sklical bom srečanje na visoki ravni o ukrepih za izgradnjo in ohranjanje miru. Potekalo bo v New Yorku 24. in 25. aprila. Na srečanju se bodo svetovni voditelji osredotočili na preprečevanje konfliktov, mediacijo, dialog in diplomacijo. To je del širših prizadevanj držav članic Združenih narodov, da bi naši organizaciji pomagale pri krepitvi miru.

Ko omenim mir, imam v mislih takšne vrste mir, ki je trajen. Ne takšen, ki že z naslednjimi volitvami izgine. Mir, ki se ga ne meri v mesecih ali letih, ampak generacijah.

Nenehno si moramo prizadevati, da bomo dosegli trajen mir. Ne smemo iskati rešitve šele takrat, ko konflikti že izbruhnejo.

Nekateri trdijo, da v nekaterih delih sveta trajen mir ni mogoč. To ni res. Prepričal sem se s prve roke. Ko se je Črna gora ločila od Srbije, mir ni bil podeljen. Nekateri so napovedovali resno nasilje, vendar so intenzivna diplomatska prizadevanja in močna politična volja ohranila mir. In še vedno traja; brez znakov, da bo v prihodnosti ogrožen.

Prejšnji mesec sem odpotoval v zahodni del Kolumbije in bil navdušen, kako avtohtone skupnosti sodelujejo z Združenimi narodi pri izgradnji miru prek krepitve družbenih vezi. Bil sem navdihnjen, ko sem videl vaščane, kako so navdušeni nad prihodnostjo, pri čemer so nekateri trpeli zaradi več kot 50 let vojne. Ena ženska mi je povedala, da je njeno ljudstvo odločeno, da se ne vrne nazaj v konflikt.

To so primeri ohranjanja miru, ki se odvijajo po svetu. Večino naših razprav bomo imeli v New Yorku. Slednje morajo voditi ljudje z izkušnjami s terena. Predstaviti moramo, kaj počnejo ta pravi mirovniki. Eni vodijo ženske mirovniške skupine v Liberiji, spet drugi mediacijske delavnice v Kirgiziji. Srečanje na visoki ravni bo združilo akterje iz različnih držav, sektorjev in družb ter jim omogočilo, da izmenjajo svoje poglede.

Seveda ne bo nič pomagalo, če bodo vsi govorili o trajnem miru, ne bo pa sredstev, s katerimi se ga lahko uresniči. Potrebujemo več naložb v preprečevanje konfliktov. Ko konflikt povzroči, da se družbena razmerja porušijo, se potrga tudi družbeno vezivno tkivo. Zgradbe se uničijo, nihče pa jih ne popravi. Plače se ne plačujejo in voda preneha teči iz pipe.

Nato porabimo denar za obnovo, vendar veliko več, kot bi ga porabili za preprečevanje konfliktov. Konflikti iz finančnega vidika nimajo smisla, poleg trga, da povzročajo trpljenje, ki bi ga lahko preprečili. Večja vlaganja v preprečevanje konfliktov lahko privedejo do milijardnih prihrankov za mednarodno skupnost.

Konec koncev ne smemo pozabiti, da so bili Združeni narodi ustanovljeni za mir. Za slednjega mora plapolati njihova zastava. Njihov uspeh pri preprečevanju konfliktov mora biti norma, ne izjema.

Združeni narodi morajo biti svetovni zagovornik miru.